

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Христо Кожухаров, д.м.

Ръководител на Катедра по Психиатрия и медицинска психология

Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов”, гр. Варна

Относно конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт; 7.1. Медицина ; Специалност - Съдебна психиатрия за нуждите на Катедра „Психиатрия и медицинска психология” към Факултет „Медицина” към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – гр. Варна, и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД-Варна, обявен в ДВ, бр. 14/18.02.2022г.

Определен съм за Председател на Научното жури със заповед на Ректора на МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна № Р-109-427/ 19.04.2022г., съгласно протокол № 63 от 05.04.2022г. от заседание на Научно жури, като съм определен да изготвя становище.

В законовия срок документи е подал само един кандидат: д-р Аделина Бояновна Джорджанова, д.м. от МУ – Варна, Катедра „Психиатрия и медицинска психология” към Факултет „Медицина” в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина” ЕАД-Варна.

Представен е необходимият пълен комплект административни документи според изискванията на ЗРАСРБ и Регламента за заемане на академичната длъжност „доцент” от Правилника на МУ-Варна, те са описани в заявлението на кандидатката до Ректора на МУ-Варна.

КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Д-р Аделина Джорджанова е родена на 23.19.1961 г. в гр. Брянск, Руска Федерация.

През 1995 г. се дипломира в Медицински университет - Варна, специалност „Медицина”.

В началото на професионалното си кариера е работила като лекар – ординатор в ДПБ за лечение на туберкулозно болни - Равна и в ДПБ- Карвуна.

През 2005 г. е придобила специалност по психиатрия.

От 2005 г. е била включена като вещо лице в списъците на Окръжен съд - Варна

През 2005 – 2006г. е била включена като експерт в психиатрична ТЕЛК при УМБАЛ „Св. Марина”, след което отново се е върнала на работа в ДПБ - Карвуна като началник Мъжко отделение.

От 2010 година е била лекар - психиатър в Трета психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина”- Варна.

През 2011 г. е придобила специалност по съдебна психиатрия.

През учебната 2011-2012г е била хоноруван преподавател към МУ- Варна, като е преподавала на студенти от пети курс по психиатрия.

От 2012г. до момента работи като съдебен психиатър отначало в Отделение по съдебна психиатрия, което впоследствие прераства в Клиника по съдебна психиатрия, а към настоящия момент в Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина” – Варна.

През 2016 г. придобива образователна и научна степен «Доктор» по научната специалност: Психиатрия (Съдебна психиатрия) в Катедрата по „Психиатрия и медицинска психология” в МУ - Варна.

През учебната 2016-2017г. е била хоноруван преподавател към МУ- Варна, като е преподавала на студенти от пети курс по психиатрия.

От 2017 година е административен отговорник в същата клиника.

Като главен асистент в същата Катедра в МУ-Варна е преподавала в годините 2017/2022г. на студенти по медицина, дентална медицина и в Медицински колеж по психиатрия и медицинска психология. Провела е лекционен курс по Съдебна психиатрия на специализанти по съдебна психиатрия.

Владее руски и френски език.

Член е на Българския лекарски съюз и Българската психиатрична асоциация.

ОЦЕНКА НА НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ - научни публикации:

В конкурса д-р Джорджанова е представила научни публикации, които не повтарят представените за придобиване на ОНК „доктор” и на конкурса за главен асистент. Те са: освен дисертационния труд, един монографичен труд („Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес”); 2 пълнотекстови публикации в реферирани списания; 7 пълнотекстови публикации в нереперирани, рецензирани списания и раздел Съдебна психиатрия в учебник по психиатрия.

Д-р Аделина Джорджанова е придобил образователна и научна степен „доктор“ през 2016 г. след успешно защитена дисертация на тема: „Анализ на съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи в гражданския процес по описа на Окръжен съд – Варна, за периода от 2007 до 2012 година”.

Монографичният труд „Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес” е с общ обем от 333 страници, включва 2 резензии, издаден е през 2021г.

Деветте участващи в конкурса публикации са разпределени по следния начин:

- Самостоятелен автор – 5 публикации

- Първи автор – 1 публикация
- Втори автор – 3 публикации

Публикациите са представени в Справката за минималните наукометрични изисквания, а една - в допълнителната справка с публикации, надвишаващи минималните изисквания.

Представените публикации за покриване на минималните държавни изисквания в група „Г” са общо 8. Сред тях:

2 публикации, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (в едната кандидатката е първи автор, а в другата – втори)

6 публикации в научни издания, нереферирани списания в световноизвестни бази данни с научна информация

Извън участващите в доказателствения материал за покриване на минималните изисквания за заемана длъжност „доцент” е представена една пълнотекстова публикация.

Цитирания:

Според представената академичната справка за цитиранията д-р Аделина Джорджанова има 11 цитирания, които носят общо 70 точки, при минимални национални изисквания за този показател 50 точки.

НАУЧНИ ПРИНОСИ И НАПРАВЛЕНИЯ В НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Приноси свързани с дисертационния труд

В дисертационният труд „Анализ на съдебнопсихиатричните и съдебнопсихологичните експертизи в гражданския процес по описа на Окръжен съд – Варна, за периода от 2007 до 2012 година” д-р Джорджанова е разработил проблем, отличаващ се с несъмнена актуалност. За периода 2007 – 2012 г. са били изследвани 327 подекспертни, обекти на експертни становища в гражданския процес по дела в Окръжен съд – Варна. В областта на експертизата в гражданското съдопроизводство това е първото системно проучване на ниво докторска дисертация. Разработката на материала е с изключително индивидуално авторско участие и резултати.

Научните приноси в областта са:

1. За първи път в Р. България е проведено изследване върху експертните становища в гражданския процес по дела на Окръжен съд – Варна.
2. За първи път се осъществява качествен анализ на изготвените съдебнопсихиатрични, съдебнопсихологични и комплексни експертизи.
3. За първи път са изследвани проблемите на неприетите съдебнопсихиатрични експертизи и причините водещи до неприемането ѝм.
4. Доказване на необходимостта от изготвяне и приемане на Стандарт за структура на съдебнопсихиатричната експертиза, по който да бъдат изработвани експертните становища с цел повишаване на качеството на експертната дейност.

5. Кандидатката е участвала в комисия с други съдебни психиатри в изготвянето на Проект-Стандарт по съдебна психиатрия през 2014 година, приет от Министерството на здравеопазването.

Приноси свързани с монографичния труд

Монографичният труд на д-р Джорджанова „Съдебнопсихиатрична експертиза в гражданския процес” е издаден през 2021 година. Този труд е логично продължение и обобщаваща многогодишна работа на автора в областта на съдебнопсихиатричните експертизи в гражданския процес. Той представлява задълбочено изследване на актуалните проблеми на експертизата в гражданското право. Представени са съдебнопсихиатричните проблеми на гражданското право, основните правни категории – правоспособност, дееспособност и недееспособност, пълно и ограничено запрещение, както и особеностите на съдебнопсихиатричната експертиза в гражданското съдопроизводство. Подробно са представени проблемите на отделните експертизи – на дееспособността с оглед поставяне под запрещение, при сделки и договори, на завещателна годност, за отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и физически лица, при развод и на психична годност за упражняване на родителските права. В книгата са включени седем съдебнопсихиатрични и комплексни съдебнопсихиатрични и съдебнопсихологични експертизи, изготвени от автора и колеги, които са работили или продължават да работят в структурата на УМБАЛ „Св. Марина”- Варна.

Приносите са с научно-изследователски и практически характер:

Поставят се на анализ неразработени или ограничено изследвани проблеми в съдебнопсихиатричната и правна теория

За първи път в България е направен подробен анализ на съдебнопсихиатричните аспекти на експертизите в гражданското съдопроизводство

Изведени са примери за добри практики и са направени предложения за оптимизиране и повишаване на качеството на експертната работа.

Други приноси и направления

В тематичното направление „Съдебна психиатрия” д-р Джорджанова е представила 6 публикации (7.1., 7.2., 8.1., 8.3., 8.5., 8.6.). В представената извън участващите в доказателствения материал за покриване на минималните изисквания една пълнотекстова публикация е направен преглед на историческото развитие на съдебната психиатрия в България от древните траки до наши дни. В Г 8.3. е представен експертен казус на мъж, страдащ от сензо-моторна афазия към момента на прехвърляне на правото си на собственост върху недвижим имот с договор за покупко-продажба. В друга статия (Г8.5.) се анализират диагностичните оценки, водещи до приемането на недееспособност или ограничена дееспособност и връзките ѝ с параметрите на съдебнопсихиатричната експертиза и експертната оценка. В Г7.1. е направен опит за търсене на взаимовръзката между органичните психични разстройства и последващите постановени съдебни решения. В Г 7.2. се анализират подекспертни с разстройства от шизофрениния кръг, участвали в граждански дела. Разгледани са особеностите на амбулаторната съдебнопсихиатрична експертиза и трудностите при изготвянето на посмъртните съдебнопсихиатрични експертизи в гражданското производство. (Г8.1.) В Г8.6. е направена оценка на експертизите и решенията в различните области на гражданското право.

В 2 от публикациите на д-р Джорджанова са изследвани проблеми, които са свързани с психологичната оценка на лица в норма и с когнитивни нарушения при Bentan test. (8.2., 8.4.). Разгледана е връзката на някои демографски фактори, състоянието на общия когнитивен капацитет и оценката от теста.

УЧАСТИЯ В НАУЧНИ ПРОЕКТИ И ФОРУМИ

След конкурса за гл. асистент д-р Джорджанова е участвала в 9 научни форуми – национални и международни.

Кандидатката е участвала в организационния комитет на международна конференция, за което е получила благодарствено писмо.

Д-р Джорджанова е участвала като изследовател-експерт в изследователския екип по проект № 15020, съгласно договор №ФМН-79/21.12.2015г. за срок от три години към МУ-Варна на тема: „Изследване на ефективността на транскраниалната магнитна стимулация за повлияване на когнитивните нарушения при депресивни епизоди в рамките на рекурентно депресивно разстройство и биполарно афективно разстройство“, финансиран от фонд „Наука“ на МУ-Варна.

УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Д-р Аделина Джорджанова е работила като хоноруван преподавател и главен асистент. Като хоноруван преподавател през учебните 2011-2012г. и 2016-2017г. е преподавала на студенти 5 курс по психиатрия в Катедрата „Психиатрия и медицинска психология“. Като главен асистент в същата Катедра в МУ-Варна е преподавала в годините 2017/2022г. на студентите по медицина, дентална медицина и в Медицински колеж по психиатрия и медицинска психология.

От справката за учебна натовареност се вижда, че за представените 2 учебни години / 2011-2012г. и 2016-2017г./ общата натовареност е била 61 часа. Натовареността през учебната 2017/2018 г. в била 232 часа, през 2018/2019 г. – 268 часа, през 2019/2020г. – 231 и за 2020/2021г. – 197 часа. Провела е лекционен курс по Съдебна психиатрия на специализанти по съдебна психиатрия през 2017г.

Натовареността по норматив за нехабилитирани преподаватели е 220 часа.

ДИАГНОСТИЧНО-ЛЕЧЕБНА И ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ

Д-р Джорджанова има общ професионален трудов стаж /към 16.03.22г. – 16 години, 8 месеца и 26 дни. Работи добре в екип и се стреми да обогатява своите теоретични и практически познания.

От 2005г до 2019г. е била експерт към Окръжен съд – Варна: изготвяла е множество експертизи, както самостоятелно, така и комплексни, комбинирани и др. експертизи, чиито копия се съхраняват в архива на УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От направеното изложение е видно, че научно-изследователската дейност и учебната

натовареност на д-р Аделина Джорджанова, д.м. отговарят както в количествено, така и в качествено отношение на съвременните критерии за заемане на академична длъжност „Доцент“ по всички параметри, заложен в ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет -Варна.

Въз основа на това давам положително становище и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на академичната длъжност „Доцент“ на д-р Аделина Бояновна Джорджанова, д.м., специалност „Съдебна психиатрия“, за нуждите на Катедрата „Психиатрия и медицинска психология“ към Факултет „Медицина“ към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“– гр. Варна, и Първа психиатрична клиника към УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД-Варна.

06.06.2022 г.

гр. Варна

Проф. д-р Христо Кожухаров, д.м.

